

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 11 lipca 2013 r.

DOLiS/DEC-737/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 2, art. 23 ust 1 pkt 2 oraz art. 32 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 30 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana R.R. [...], o nakazanie R. [...] w L. w Likwidacji, [...] (adres do korespondencji: [...]), udostępnienia mu danych osobowych Członków Spółdzielni zawartych w Rejestrze Członków poprzez umożliwienie przeglądania Rejestru Członków w siedzibie Spółdzielni oraz nakazanie ww. Spółdzielni poprawienia jego błędnych danych osobowych przetwarzanych w ww. Rejestrze,

- 1) nakazuję R. w L. w Likwidacji, [...], udostępnienie Panu R.R., zam. [...], danych osobowych Członków Spółdzielni zawartych w Rejestrze Członków Spółdzielni,**
- 2) nakazuję R. w L. w Likwidacji[...] sprostowanie danych osobowych Pana R.R., przetwarzanych w Rejestrze Członków Spółdzielni, poprzez określenie jego statusu jako członka Spółdzielni w sposób ciągły od [...] r.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (dalej także jako GIODO) wpłynęła skarga Pana R.R. [...] (dalej jako Skarżący), na R. w L. w Likwidacji z siedzibą W. [...] (dalej jako Spółdzielnia).

Skarżący wskazał, że jest członkiem Spółdzielni i kilkakrotnie zwracał się do Spółdzielni o udostępnienie mu Rejestru Członków Spółdzielni a także o sprostowanie zawartych w nim jego danych osobowych, bowiem w ww. Rejestrze w I tomie widnieje przy jego nazwisku wpis „skreślony” z datą [...] czerwca [...] r. a w II tomie w rubryce „Data uchwały organu spółdzielni o przyjęciu na członka” widnieje wpis „Wyrok Sądowy

[...]07.2011”. Skarżący podniósł, że wpisy w obu tomach Rejestru Członków Spółdzielni dotyczące jego osoby uważa za sprzeczne z prawem, ponieważ, cyt.: „nie uwzględniają one w sposób prawidłowy doniosłości i znaczenia zapadłego w mojej [Skarżącego] sprawie wyroku ustalającego moje członkostwo w spółdzielni, zgodnie z którym jestem członkiem Rolniczej Spółdzielni (...) przez cały czas i nie przestałem nim być. Ponadto Skarżący poinformował GODO, że cyt.: „Spółdzielnia uporczywie uniemożliwia przeglądanie Rejestru Członków zgodnie z ar. 30 Ustawy Prawo spółdzielcze”.

Wobec powyższego Skarżący zwrócił się do GODO z wnioskiem o przywrócenie stanu zgodnego z prawem, czyli o nakazanie Spółdzielni sprostowania błędnych informacji dotyczących jego osoby przetwarzanych w Rejestrze Członków Spółdzielni oraz o nakazanie udostępnienia mu danych osobowych członków Spółdzielni poprzez umożliwienie mu przeglądania Rejestru Członków Spółdzielni.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej – GODO) ustalił, co następuje.

1. W przedłożonych w sprawie wyjaśnieniach Spółdzielnia poinformowała GODO, że „Skarżący w [...] roku wyjechał do pracy w RFN, do pracy w Spółdzielni już nie powrócił (porzucił pracę). Ówczesny zarząd Spółdzielni podjął więc uchwałę, na mocy której Skarżący został wykreślony spośród członków Spółdzielni, a stosowna wzmianka została przez zarząd zamieszczona w Rejestrze Członków Spółdzielni. Czynność ówczesnego zarządu była sprzeczna z przepisami prawa (...).
2. Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny po rozpoznaniu, na rozprawie w dniu [...] kwietnia 2011 r., sprawy z powództwa Skarżącego przeciwko Spółdzielni,

w którym domagał się „ustalenia członkostwa i prawa do uczestniczenia w podziale majątku Spółdzielni”(sygn. akt [...]), ustalił, iż Skarżący był zatrudniony w Spółdzielni w okresie od [...] 1977 r. do [...] 1989 r. na stanowisku kierowcy. Uchwałą Walnego Zgromadzenia Spółdzielni z dnia [...] 1979 r. Skarżący został przyjęty w poczet członków Spółdzielni i wpisany do Rejestru Członków Spółdzielni. Po urlopie trwającym od [...] kwietnia 1989 r. do [...] czerwca 1989 r. Skarżący nie powrócił do pracy i jego stosunek zatrudnienia został rozwiązany z powodu porzucenia pracy. Niemniej jednak, jak ustalił Sąd, nie podjęto uchwały o wykluczeniu Skarżącego ze Spółdzielni – tym samym Sąd ustalił, że Skarżący jest członkiem Spółdzielni. (Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty, zeznania świadków i stron postępowania).

3. Pismem z dnia [...] sierpnia 2012 r. Skarżący, powołując się na uprawnienie z art. 30 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 ze zm.) wniósł do Spółdzielni o umożliwienie mu przeglądania Rejestru Członków Spółdzielni. Pismem z dnia [...] września 2012 r. Skarżący zwrócił się do Spółdzielni z wnioskiem o wyjaśnienie mu, dlaczego podczas jego

wizyty w siedzibie Spółdzielni nie umożliwiono mu przeglądania Rejestru Członków poprzez zasłanianie zawartych w nim zapisów dotyczących innych niż Skarżący osób. Składając wyjaśnienia odnośnie niniejszego zarzutu, tj. w kwestii odmowy udostępnienia Skarżącemu danych zawartych w Rejestrze Członków Spółdzielni, Spółdzielnia potwierdziła, że cyt.: „Skarżącemu odmówiono dostępu do informacji zawartych w Rejestrze Członków, ale wyłącznie tych danych, które dotyczą pozostałych członków”.

4. Decyzja Spółdzielni odnośnie odmowy Skarżącemu dostępu do danych zawartych w Rejestrze była, wskutek złożenia przez Skarżącego stosownego wniosku, przedmiotem oceny Sądu Rejonowego [...] w P. VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Postanowieniem z dnia [...] listopada 2012 r. Sąd ten postanowił (m.in.) oddalić wniosek Skarżącego w zakresie żądania zobowiązania Spółdzielni do udostępnienia do wglądu Rejestru Członków Spółdzielni, co uzasadnił podnosząc, iż „ustawodawca nie przewidział trybu przymusowego dochodzenia realizacji tego prawa [przeglądanie rejestru przez członka Spółdzielni] przed sądem rejestrowym” (sygn. akt [...]).
5. Pismem z dnia [...] października 2012 r. Skarżący zwrócił się do Spółdzielni z żądaniem sprostowania jego danych osobowych zawartych w Rejestrze Członków Spółdzielni. W złożonych w sprawie wyjaśnieniach Spółdzielnia oświadczyła, że „żądanie nie mogło jednak zostać uwzględnione w kształcie oczekiwanym przez Skarżącego. Mianowicie Skarżący oczekiwał, iż Likwidator Spółdzielni dokona fizycznego usunięcia zapisów w Rejestrze (...). Likwidator stoi na stanowisku, że pomimo bezskuteczności działań zarządu zmierzających do wykreślenia Skarżącego spośród członków Spółdzielni, to takie zdarzenie miało miejsce i informacja w tym przedmiocie musi znajdować się w Rejestrze”. Likwidator zaproponował Skarżącemu, iż w Tomie II Rejestru, w części dotyczącej danych Skarżącego zostanie zamieszczona wzmianka o treści „wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia [...] kwietnia 2011 roku, [...], ustalający, iż R.R. jest członkiem R. w L., jako kontynuacja zapisu w Rejestrze Członków, [...], R.R.”.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Przetwarzanie danych osobowych, w tym ich udostępnianie, jest zgodne z prawem wówczas, gdy administrator danych legitymuje się posiadaniem jednej, spośród wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych materialnych przesłanek dopuszczalności przetwarzania. I tak, stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, 2) gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to konieczne do podjęcia działań przed zawarciem

umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma fakt, że sposób udostępniania członkom spółdzielni informacji o innych członkach, jak również zakres danych osobowych, które mogą być udostępnione, określone zostały w art. 30 Prawa spółdzielczego. Zgodnie z powyższym przepisem zarząd spółdzielni prowadzi rejestr członków zawierający ich imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania (w odniesieniu do członków będących osobami prawnymi - ich nazwę i siedzibę), wysokość zadeklarowanych i wniesionych udziałów, wysokość wniesionych wkładów, ich rodzaj, jeżeli są to wkłady niepieniężne, zmiany tych danych, datę przyjęcia w poczet członków, datę wypowiedzenia członkostwa i jego ustania, a także inne dane przewidziane w statucie. Członek spółdzielni, jego małżonek i wierzyciel członka lub spółdzielni ma prawo przeglądać rejestr.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 30 ww. ustawy, dostęp do danych z rejestru prowadzonego przez Zarząd mogą mieć jedynie osoby uprawnione do przeglądania rejestru, tj. członek spółdzielni, jego małżonek i wierzyciel członka lub spółdzielni. Podstawą prawną do udostępnienia danych zawartych w rejestrze członków spółdzielni jest zatem przepis prawa (tj. przesłanka legalnego przetwarzania danych osobowych wskazana w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych). Tryb i forma udostępniania tych informacji powinna być szczegółowo uregulowana w statucie spółdzielni.

Stosując art. 30 Prawa spółdzielczego do stanu faktycznego niniejszej sprawy należy wskazać, że Skarżącemu jako członkowi Spółdzielni przysługuje uprawnienie żądania od Spółdzielni udostępnienia danych osobowych członków Spółdzielni poprzez przejrzenie rejestru członków w zakresie utrwalonym w tym rejestrze. Rola Spółdzielni w procesie realizacji uprawnienia jej członka do dostępu do danych osobowych innych członków jest bierna, tzn. ma ona obowiązek jedynie umożliwić członkowi - w przypadku takiego żądania z jego strony - przejrzenie rejestru.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem Spółdzielni, przedstawionym w wyjaśnieniach złożonych w sprawie, że cyt.: „Sąd (...) prawomocnie odmówił Skarżącemu dostępu do Rejestru Członków. W ocenie Sądu oraz Likwidatora z uwagi na fakt, iż Rejestr Członków zawiera dane osobowe dotyczące pozostałych członków, to dane te nie mogą zostać udostępnione osobom trzecim. Podkreślenia wymaga przy tym, iż Skarżący w żaden sposób nie starał się wykazać, iż posiada jakikolwiek interes prawny w uzyskaniu dostępu do danych osobowych dotyczących pozostałych członków Spółdzielni”. Powyższe stanowisko Spółdzielni świadczy o niezrozumieniu uzasadnienia Sądu do postanowienia z dnia 23 listopada 2012 r., w którym wręcz podkreślone przez Sąd zostało, iż podstawę umożliwienia Skarżącemu przeglądania prowadzonego przez Spółdzielnię Rejestru Członków stanowi art. 30 ustawy Prawo spółdzielcze, a odmowa uwzględnienia przez Sąd wniosku

w zakresie nakazania Spółdzielni umożliwienia skorzystania przez Skarżącego z tego uprawnienia wynika jedynie z braku właściwości Sądu rejestrowego w tym zakresie.

Odnośnie podniesionej w skardze kwestii niedokonania przez Spółdzielnię sprostowania informacji dotyczącej Skarżącego przetwarzanej w Rejestrze Członków Spółdzielni, wskazać należy, że Spółdzielnia jako administrator danych osobowych, tj. podmiot decydujący o celach i środkach przetwarzania danych osobowych (art. 7 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych), obowiązana jest respektować w procesie przetwarzania danych osobowych zasady wynikające z przepisów o ochronie danych osobowych. I tak, przepisy rozdziału 4 (art. 32 – 37) ustawy regulują prawa osób, których dane dotyczą, w przedmiocie kontroli procesu przetwarzania danych osobowych zawartych w zbiorach danych, m.in. prawo do żądania uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych osobowych, czasowego lub stałego wstrzymania ich przetwarzania lub ich usunięcia, jeżeli są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są już zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane (art. 32 ust.1 pkt 6 ustawy). Art. 35 ustawy o ochronie danych osobowych stanowi natomiast, że w razie wykazania przez osobę, której dane osobowe dotyczą, że są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane, administrator danych jest obowiązany, bez zbędnej zwłoki, do uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych, czasowego lub stałego wstrzymania przetwarzania kwestionowanych danych lub ich usunięcia ze zbioru, chyba że dotyczy to danych osobowych, w odniesieniu do których tryb ich uzupełnienia, uaktualnienia lub sprostowania określają odrębne ustawy (ust. 1). Administrator danych jest obowiązany poinformować bez zbędnej zwłoki innych administratorów, którym udostępnił zbiór danych, o dokonanym uaktualnieniu lub sprostowaniu danych (ust. 3); Nałożony obowiązek skorygowania danych administrator powinien wykonać „bez zbędnej zwłoki”, co w ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych oznacza, że powinno to nastąpić w czasie wynikającym z normalnego, prawidłowego toku funkcjonowania Spółdzielni (por. A. Woźny, Ochrona danych osobowych w praktyce, Poznań 2000, s.2).

W stanie faktycznym niniejszej sprawy ustalono, że Skarżący wystąpił do Spółdzielni z wnioskiem o sprostowanie wpisu w Rejestrze Członków Spółdzielni, który stanowi nieprawdziwą informację o podjęciu przez zarząd Spółdzielni uchwały o wykreśleniu go spośród członków Spółdzielni (uchwała taka nigdy nie została podjęta przez żaden z organów Spółdzielni, stosownie do czego Skarżący nigdy nie stracił statusu członka Spółdzielni). W materiale dowodowym zebranych przez organ w niniejszej sprawie brak jest natomiast potwierdzenia twierdzenia Spółdzielni, iż cyt.: „Likwidator Spółdzielni dokona fizycznego usunięcia zapisów w Rejestrze”. Stosownie do powyższego nie można zgodzić się z wyjaśnieniami Spółdzielni, iż sprostowanie w powyższym zakresie nie zostało dokonane, ponieważ Skarżący nie zgodził się na brzmienie zapisu zaproponowanego przez Spółdzielnię, który – w podzielanej przez organ – ocenie Skarżącego, wciąż nie odzwierciedlałby statusu Skarżącego jako członka Spółdzielni, którym jest nieprzerwanie od [...] 1979 r.

W tym stanie faktycznym i prawnym GODO rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy, art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do GODO (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.